

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET RIZMAN PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 28704/06)

PRESUDA

STRASBOURG

31. srpnja 2008.

U predmetu Rizman protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

Christos Rozakis, *predsjednik*,

Nina Vajić,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni,

George Nicolaou, *suci*,

i Søren Nielsen, *tajnik Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 8. srpnja 2008. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 28704/06) protiv Republike Hrvatske kojega je hrvatski državljanin, g. Ivan Rizman ("podnositelj zahtjeva") podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija") dana 30. svibnja 2006. godine.
2. Podnositelja zahtjeva zastupala je gđa. M. Okić, odvjetnica iz Zagreba. Hrvatsku Vladu ("Vlada") je zastupala njena zastupnica gđa Š. Stažnik.
3. Dana 1. listopada 2007. godine Sud je odlučio Vladu obavijestiti o zahtjevu. Također je odlučio istovremeno ispitati osnovanost i dopuštenost zahtjeva (članak 29. stavak 3.).

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositelj zahtjeva je rođen 1966. godine i živi u Lipovljanima.
5. Dana 15. travnja 1993. godine podnositelj zahtjeva podnio je građansku tužbu Općinskom sudu u Zagrebu protiv svoga poslodavca, poduzeća I., tražeći naknadu štete za povredu pretrpljene na radnome mjestu.
6. Dana 21. lipnja 1994. godine sud je donio presudu, koju je 19. rujna 1999. godine ukinuo Županijski sud u Zagrebu.
7. Godine 2002. podnositelj zahtjeva je podnio ustavnu tužbu zbog duljine postupka na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu. Dana 20. prosinca 2004. godine Ustavni sud Republike Hrvatske usvojio je ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva, utvrdio povredu njegovoga prava na suđenje u razumnome roku te mu dosudio naknadu u iznosu od 5.100 HRK. Također je naredio da Općinski sud u Zagrebu odluči u predmetu podnositelja zahtjeva u najkraćem mogućem roku, ali ne kasnije od deset mjeseci nakon objave odluke u Narodnim novinama. Odluka je objavljena 12. siječnja 2005. godine.
8. Dana 1. veljače 2007. godine Općinski sud u Zagrebu donio je presudu kojom je odbio zahtjev podnositelja zahtjeva. Presudu je po žalbi ukinuo Općinski sud u Zagrebu 16. listopada 2007. godine te je predmet vraćen Općinskom sudu pred kojim je postupak trenutačno u tijeku.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

9. Mjerodavni dio Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 49/2002 od 3. svibnja 2002. godine – „Ustavni zakon o Ustavnom sudu“) glasi kako slijedi:

Članak 63.

- “(1) Ustavni sud će pokrenuti postupak po ustavnoj tužbi i prije no što je iscrpljen pravni put, u slučaju kad o pravima i obvezama stranke ili o sumnji ili optužbi kažnjivog djela nije u razumnom roku odlučio sud
- (2) U odluci kojom usvaja ustavnu tužbu... Ustavni sud će nadležnom sudu odrediti rok za donošenje akta kojim će taj sud meritorno odlučiti...
- (3) U odluci iz stavka 2. ovoga članka Ustavni će sud odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegova ustavnog prava....Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu.”

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

10. Podnositelj zahtjeva prigovara duljini građanskog postupka, na temelju članka 6., stavka 1. Konvencije, čiji mjerodavni dio glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj.“

11. Sud smatra da je razdoblje koje treba uzeti u obzir počelo 6. studenog 1997. godine, dan nakon stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku. Međutim, pri ocjeni razumnosti vremena koje je proteklo nakon toga datuma, treba voditi računa o stanju postupka u to vrijeme. S tim u vezi Sud primjećuje da je postupak započeo 15. travnja 1993. godine kad je podnositelj zahtjeva podnio svoju građansku tužbu. Tako je trajao oko četiri godine i šest mjeseci prije ratifikacije.
12. Postupak je još uvijek u tijeku. Tako je trajao još tri godine i šest mjeseci nakon odluke Ustavnog suda. Tijekom tog vremena predmet je ispitan pred dvije razine nadležnosti. Tako je ukupno postupak u predmetu trajao više od deset godina i šest mjeseci nakon ratifikacije.

A. Dopuštenost

13. Vlada tvrdi da podnositelj zahtjeva više ne može tvrditi da je žrtva u smislu članka 34. Konvencije, budući je Ustavni sud prihvatio ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva, utvrdio povredu njegovoga ustavnoga prava na suđenje u razumnome roku i dosudio mu naknadu. Povreda kojoj se prigovara stoga je ispravljena pred domaćim vlastima i podnositelj je izgubio svoj položaj žrtve.
14. Podnositelj zahtjeva se ne slaže.
15. Sud primjećuje da je u trenutku donošenja odluke Ustavnog suda postupak trajao sedam godina i mjesec dana na dvije razine nadležnosti, nakon ratifikacije Konvencije od strane Hrvatske. Pravična naknada koju je dosudio Ustavni sud ne odgovara onome što bi Sud vjerojatno dosudio na temelju članka 41. Konvencije u odnosu na to isto

razdoblje, s time da se dužno uzima u obzir činjenica da se u ovom predmetu radi o radnome sporu. Stoga se ona ne može smatrati odgovarajućom u okolnostima predmeta (vidi načela uspostavljena na temelju sudske prakse Suda u predmetima *Cocchiarella v. Italy* [GC], br. 64886/01, stavke 65.-107., ECHR 2006...ili *Scordino v. Italy (br. 1)* [GC], br. 36813/97, stavke 178.-213., ECHR 2006-...). U tim okolnostima, u odnosu na razdoblje obuhvaćeno utvrđenjem Ustavnoga suda podnositelj zahtjeva nije izgubio svoj položaj žrtve u smislu članka 41. Konvencije.

16. Sud nadalje primjećuje da je postupak još u tijeku i da je stoga pozvan ispitati ukupnu duljinu postupka.
17. Uzimajući u obzir navedene činjenice Sud smatra da ovaj prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. Konvencije. Isto tako primjećuje da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga treba utvrditi da je dopušten.

B. Osnovanost

18. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupka mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na slijedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi, između mnogo drugih pravnih izvora, predmet *Frydlender v. France* [GC], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII).
19. Sud je često utvrdio povrede članka 6. stavka 1. Konvencije u predmetima u kojima su se postavljala pitanja slična pitanju u ovome predmetu (vidi predmet *Husić v. Croatia*, br. 14878/04, 25. listopada 2007.).
20. Razmotrivši sav materijal koji mu je podnesen Sud se slaže s Ustavnim sudom da je u ovome predmetu duljina postupka bila prekomjerna i da nije zadovoljila zahtjev „razumnoga roka“.
21. U odnosu na razdoblje nakon donošenja odluke Ustavnoga suda, Sud primjećuje da je postupak ispitivan pred dvije razine nadležnosti i da je trenutačno u tijeku pred sudom prvoga stupnja. S obzirom na to, i na ukupnu duljinu postupka, Sud smatra da podnositelj zahtjeva nije dobio suđenje u razumnome roku.
22. U svjetlu naprijed navedenih razmatranja, Sud zaključuje da je došlo do povrede članka 6., stavka 1.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

23. Članak 41. Konvencije propisuje:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

A. Šteta

24. Podnositelj zahtjeva potražuje 5,500 eura (EUR) na ime naknade nematerijalne štete.
25. Vlada smatra zatraženi iznos prekomjernim.
26. Sud podnositelju zahtjeva dosuđuje 3.000 EUR na ime nematerijalne štete, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati na taj iznos.

B. Troškovi i izdaci

27. Podnositelj zahtjeva također potražuje 974 EUR na ime troškova i izdataka nastalih pred Sudom.
28. Vlada nije dala primjedbe u odnosu na tu stvar.
29. Prema sudskoj praksi Suda, podnositelj zahtjeva ima pravo na naknadu svojih troškova i izdataka samo ukoliko je dokazao da su oni stvarno i nužno nastali i da su bili razumni s obzirom na količinu. U ovome predmetu, uzevši u obzir informacije koje posjeduje i naprijed navedene kriterije, Sud dosuđuje zatraženi iznos, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati podnositelju zahtjeva.

C. Zatezna kamata

30. Sud smatra primjerenim da se zatezna kamata temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *Utvrdjuje* da je zahtjev dopušten;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije;
3. *presuđuje*
 - (a) da tužena država podnositelju zahtjeva treba, u roku od tri mjeseca od dana kad presuda postane konačnom u skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, isplatiti slijedeće iznose koje treba pretvoriti u nacionalnu valutu tužene države prema tečaju važećem na dan namirenja:
 - (i) 3.000 EUR (tri tisuće eura) na ime nematerijalne štete;
 - (ii) 974 EUR (devet stotina i sedamdeset četiri eura) na ime troškova i izdataka;
 - (iii) svaki porez koji bi mogao biti zaračunat na te iznose;
 - (b) da se od proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na naprijed navedeni iznos plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećana za tri postotna boda;
5. *odbija* ostatak zahtjeva podnositelja zahtjeva za pravednu naknadu.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 31. srpnja 2008. godine u skladu s pravilom 77. stavicima 2. i 3. Poslovnika Suda.

Søren NIELSEN
tajnik Odjela

Christos ROZAKIS
Predsjednik